

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фізична терапія у спеціальних медичних групах

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри
фізичної терапії, ерготерапії
Протокол №3 від “13” жовтня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Фізична терапія у спеціальних медичних групах
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	4/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Лабораторні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Метою викладання дисципліни "Фізична терапія у спеціальних медичних групах" є формування у студентів системи знань, практичних навичок та професійних компетенцій, необхідних для розробки, реалізації та оцінки програм фізичної терапії для осіб із особливими медичними потребами, забезпечення їхньої фізичної, функціональної та соціальної реабілітації.</p> <p>Цілі дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none">● Ознайомлення з основами фізичної терапії у спеціальних медичних групах.● Розвиток навичок оцінки стану пацієнтів.● Формування професійних компетенцій у плануванні реабілітаційних програм.● Оволодіння сучасними реабілітаційними методиками та технологіями.● Розвиток міждисциплінарних підходів у реабілітації.● Забезпечення навичок оцінки результативності реабілітаційних заходів. <p>Ці завдання спрямовані на підготовку студентів до професійної діяльності у сфері фізичної терапії, зокрема роботи з особами, які мають обмеження здоров'я, з метою покращення їхньої якості життя та соціальної інтеграції.</p>
Компетентності
<p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та</p>

закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

Програмні результати навчання

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Принципи організації та методики роботи СМГ. Структура занять СМГ. Нормативні документи МОН і МОЗ.	Студенти ознайомляться з основними принципами організації спеціальних медичних груп (СМГ) у навчальних закладах та їхньою роллю в оздоровчій роботі. Вони навчатимуться аналізувати нормативні документи Міністерства освіти і науки (МОН) та Міністерства охорони здоров'я (МОЗ), які регламентують діяльність СМГ. Також студенти засвоять	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи

		структуру занять, методи їхнього планування та адаптації для учнів із різними патологіями.	
2.	Тема 2. Організація розподілу учнів на групи СМГ. Методика комплексної оцінки фізичного розвитку. Антропометричні індекси.	Студенти навчаться проводити комплексну оцінку фізичного розвитку дітей та визначати основні антропометричні індекси. Вони засвоять методику розподілу учнів у спеціальні медичні групи на основі медичних показників та рівня фізичної підготовленості. Також студенти зможуть аналізувати отримані дані та використовувати їх для складання індивідуальних програм фізичної активності.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Особливості проведення занять у СМГ з учнями з патологією серцево-судинної системи.	Студенти засвоять методику проведення занять для учнів із захворюваннями серцево-судинної системи, включаючи гіпертонію, вроджені вади серця та вегетативну дисфункцію. Вони навчаться підбирати фізичні вправи з урахуванням індивідуальних особливостей і фізіологічних обмежень дітей. Також студенти зможуть контролювати рівень навантаження та оцінювати ефективність занять.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
4.	Тема 4. Організація і методика занять у СМГ з учнями з патологією органів дихання і травлення.	Студенти навчаться підбирати та адаптувати фізичні вправи для учнів із хронічними захворюваннями дихальної та травної систем (бронхіальна астма, хронічний бронхіт, гастрит, виразкова хвороба). Вони засвоять методику дихальних вправ, спеціальних фізичних навантажень та їхню роль у покращенні функціонального стану організму. Також студенти отримають навички моніторингу стану учнів під час занять та запобігання можливим ускладненням.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
5.	Тема 5. Організація проведення занять у спеціальних медичних групах для дітей з патологією сечовидільної системи та обміну речовин.	Студенти ознайомляться з особливостями фізичної активності для дітей із захворюваннями нирок, сечовидільної системи та порушеннями обміну речовин (цукровий діабет, ожиріння, гіпотрофія). Вони навчаться підбирати вправи, які сприяють нормалізації обміну речовин, покращенню роботи нирок і запобіганню ускладненням. Також	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи

		студенти зможуть скласти індивідуальні плани занять з урахуванням медичних показників дітей.	
6.	Тема 6. Особливості і методика занять з учнями з патологією опорно-рухового апарату.	Студенти засвоять методику проведення занять для учнів із порушеннями постави, сколіозом, плоскостопістю, ДЦП та іншими ортопедичними патологіями. Вони навчатимуться застосовувати корекційні вправи, лікувальну фізкультуру та спеціальні методи для зміцнення м'язового корсету та покращення рухливості суглобів. Також студенти отримають знання про особливості контролю навантажень і профілактики ускладнень у дітей із патологіями опорно-рухового апарату.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	80
Самостійна робота	10
Знання термінів	10
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (відносна вага)

Робота на парах	Оцінка за контроль самостійної роботи	Оцінка за додаткову роботу	Разом
80	10	10	100

- Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.
- По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,8, відповідно – максимальний бал за всі отримані заняття у підсумку може скласти 80 балів.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 80 балів), отриманих балів за контроль самостійної роботи (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 10 балів), оцінки за письмову (додаткову) роботу (написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, зарахування результатів неформальної освіти і т.д.) (оцінка виставляється у 100-бальній

шкалі і множить на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал може скласти 10 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.

- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.
- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні вміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні вміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні вміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), таблиці та інше.
Література	
Основна	
1. Гнітецька Т.В. Методика оздоровлення дихальними вправами. Метод. рекомендації / Т.В. Гнітецька. - Луцьк: «Вега», 2002.- С. 3-11.	

2. Жабокрицька О.В. Нетрадиційні методи та системи оздоровлення / О.В. Жабокрицька, В.С. Язловецький. – Кіровоград, 2001. – 183 с.
3. Кутик Т.Б. Оздоровча ходьба як засіб підвищення фізичної активності людини / Т.Б. Кутик // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Харків: ХХПІ, 2001. - № 4. – С. 3-6.
4. Сенін В. С. Фізична реабілітація. – Київ: Олімпійська література, 2020.
5. Болтай С. М. Адаптивна фізична культура: Навчальний посібник. – Київ: Олімпійська література, 2019.
6. Мурза В.П. Фізичні вправи і здоров'я / В.П. Мурза. – К.: Здоров'я, 1991. –254 с.
7. Сидорович А. І. Фізична реабілітація при серцево-судинних захворюваннях. – Львів: Афіша, 2020.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра фізичної терапії, ерготерапії м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 103 тел. (0342) 59-60-20 https://kfte.pnu.edu.ua kfte@pnu.edu.ua
Викладач	Шеремета Лідія Миколаївна
Контактна інформація викладача	lidia.sheremeta@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Колекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника □ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. □ Положення про запобігання академічному плагіату Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника . □ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. □ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього

	<p>процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.):</p> <p>Пропуски семінарських, практичних, лабораторних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття, щоб бути допущеним до здачі екзамену.</p> <p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7.</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри фізичної терапії, ерготерапії студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач: Шеремета Лідія Миколаївна